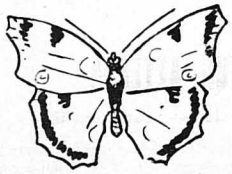

Η ΑΠΕΛΠΙΣΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ ΕΝΟΣ ΡΩΜΑΝΤΙΚΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΑ ΝΕΓΚΡΙ

"ΕΖΗΣΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ!...,,

(Ἄρθρο τῆς διάσημης Πολωνίδος πρωταγωνιστρίας τοῦ κινηματογράφου Πόλας Νέγκρι)

«Ἔζησα γιὰ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν τέχνη!»

Ὤ! τί μεγάλη ἀπήχησι βρίσκουν στὴν ψυχή μου τὰ λόγια αὐτὰ τῆς Τόσκας—γιατὶ κ' ἐγὼ ἔζησα μονάχα γιὰ τὴν τέχνη καὶ τὸν ἔρωτα!...

Ἡ Μοῖρα φάνηκε εὐνοϊκὴ γιὰ μένα. Μοῦ ἔδωσε ὅλα τ' ἀγαθά: πλοῦτο, δόξα κ' ἐπιτυχία· Ὡστόσο, ὅταν ἀναπολῶ τὴν περασμένη μου ζωή, συλλογίζομαι πὼς ὅλα αὐτὰ τ' ἀγαθὰ δὲν λογαριάζονται διόλου μπρὸς στὴν ἄλλη εὐτυχία ποὺ γνώρισα—ν' ἀγαπήσω δηλαδὴ καὶ ν' ἀγαπηθῶ!

Ἕνας ἄντρας μπορεῖ νὰ βρῆ τὴν πιὸ μεγάλη ἠθικὴ ἱκανοποίησι ἂν γίνῃ διάσημος, ἂν πραγματοποιήσῃ μιὰ ζωηρὴ φιλοδοξία του, ἂν ἀποχτήσῃ περιουσία. Ἡ γυναῖκα ὅμως, ζῆ μονάχα γιὰ τὴν ἐρωτικὴ χαρά, ἡ ὁποία τῆς εἶνε τόσο ἀπαραίτητη ὅσο καὶ ὁ ἀέρας. Ἡ γυναῖκα βρίσκει τὴν ἀπόλυτη εὐδαιμονία, μονάχα ὅταν ἀγαπᾶ καὶ ἀγαπιέται. Ζῆ μὲ τὰ α ἰ σ θ ή μ α τ ά τ η ς, ἐνῶ ὁ ἄντρας ζῆ μὲ τὶς α ἰ σ θ ή σ ε ι ς του.

Ἂν ὁ ἔρως μ' ἔκανε νὰ πιῶ πολλὰ πικρὰ φαρμάκια, εἶνε μιὰ ἀλήθεια ἀναμφισβήτητη, ὅτι μοῦ χάρισε καὶ μερικὲς ἀπὸ τὶς πιὸ εὐτυχισμένες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου. Ἔζησα μονάχα γιὰ τὸν ἔρωτα. Ἀπὸ μικρὸ κοριτσάκι, ὁ ἔρως ἦταν ἡ μοναδικὴ μου ἀπασχόλησι· Ὅταν εἶμαι κουρασμένη ἢ πικραμένη, φτάνει νὰ θυμηθῶ μιὰ παληά μου ἐρωτικὴ περιπέτεια γιὰ νὰ νοιώσω τὴν καρδιά μου νὰ δροσίζεται ἀπὸ ἕνα μυρωμένο ἀεράκι...

Μιὰ τέτοια παληὰ περιπέτεια—ποὺ τὴν ξαναθυμᾶμαι συχνὰ θὰ σᾶς ἐξιστορήσω σήμερα...

* * *

Πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια, βρέθηκα μιὰ μέρα στὴ Λωζάννη, ταξειδεύοντας ἄσκοπα ἐδῶ καὶ κεῖ. Ἡ Λωζάννη εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀγαπημένες μου πόλεις, ἐπειδὴ σ' αὐτὴν γνώρισα—τὸν καιρὸ ποὺ ἤμουν μιὰ ταπεινὴ καὶ ἄσημη θεατρινοῦλα—τὸν πρῶτο ἄνδρα ποὺ μ' ἀγάπησε, τὸ Λένιν.

Ὅταν, λοιπόν, ξαναβρέθηκα στὴ Λωζάννη, καὶ ἀφοῦ ἐγκατεστάθηκα σ' ἕνα δωμάτιο, σκέφτηκα νὰ πάω νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν φτωχική μου πανσιόν, στὴν ὁποία ἔμενα ἄλλοτε, γιὰ νὰ θυμηθῶ τὰ νεανικά μου χρόνια. Τὰ δωμάτιά της, τὰ σαλόνια της, ἦταν ἀπαράλλαχτα ὅπως τὰ εἶχα ἀφήσει. Καὶ ἡ τραπεζαρία της, γεμάτη μικρὰ τραπεζάκια γιὰ τὴ χρῆσι τῶν πελατῶν, ἦταν ἀκόμα στολισμένη μὲ τὰ ἴδια κάδρα ποὺ εἶχε καὶ ἄλλοτε...

Κάθησα σ' ἕνα ἀπόμερο, γωνιακό, τραπεζάκι—στὸ ἴδιο τραπεζάκι στὸ ὁποῖο καθόμουν καὶ ἄλλοτε, νλυκὰ βασανισμένη ἀπὸ τὶς ἀναμνήσεις μου, χωρὶς νὰ προσέξω ὅτι ξαφνικὰ κάποιος ἄλλος ἦρθε καὶ κάθησε ἀπέναντί μου·

—Ἐλπίζω νὰ μὲ συχωρέσετε, κυρία μου, μοῦ εἶπε ξαφνικά, σὲ Γερμανικὴ γλῶσσα, ὁ ἄγνωστος αὐτός. Μὰ συνηθίζω νὰ κάθωμαι πάντοτε σ' αὐτὸ τὸ τραπέζι... Θεωρῶ περιττὸ νὰ σᾶς πῶ ὅτι εἶμαι καταγοητευμένος ἀπὸ τὴ συντροφιά σας... Πιάσατε μήπως δωμάτιο σ' αὐτὴν τὴν πανσιόν;

Σήκωσα τὸ κεφάλι μου καὶ εἶδα ἕνα συνομίληκό μου νέο, μὲ κατάξανθα μαλλιά, μὲ ἀνοιχτόκαρδο πρόσωπο, ἡλιοψημένο· Ἡ φυσιογνωμία τοῦ παλληκαριοῦ αὐτοῦ φανέρωνε εἰλικρίνεια καὶ ἀγνότητα αἰσθημάτων. Δὲν θέλησα νὰ τὸν δυσαρεστήσω, φεύγοντας ἀπὸ τὸ τραπέζι του... Κ' ἔμεινα—βοίσκοντας κ' ἐγὼ παράξενη εὐχαρίστησι στὴ συντροφιὰ αὐτοῦ τοῦ νέου.

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ γεύματος, ὁ ὁμοτράπεζός μου μὲ πληροφόρησε ὅτι ἦταν καθηγητὴς στὴν Αὐστρία καὶ ὅτι περνοῦσε γιὰ πρώτη φορὰ τὶς διακοπές του στὴν Ἑλβετία.

Τοῦ ἔκανα, γελῶντας, τὴν παρατήρησι, ὅτι τὸ παράστημά του, ἡ ἀθλητικὴ σιλουέττα του, οἱ πλατειοὶ ὦμοι του μαρτυροῦσανε ὅτι κάθε ἄλλο ἦταν παρὰ καθηγητής. Ἐκεῖνος χαμογέλασε τότε μελαγχολικὰ καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε ὅτι ἀρχικῶς προοριζότανε νὰ γίνῃ ἀξιωματικὸς καὶ ὅτι ἄρχισε, μάλιστα, νὰ παρακολουθῆ μαθήματα στὴ Στρατιωτικὴ Σχολή. Μὰ ἡ πτῶσι τοῦ μάρκου τὸν κατάστρεψε οἰκονομικῶς καὶ τὸν ἀνάγκασε νὰ γίνῃ καθηγητὴς γιὰ νὰ ζῆσῃ.

Ἡ εἰλικρίνεια τῶν γαλανῶν ματιῶν του καὶ τοῦ μειδιάματός του μοῦ ἄρεσαν ὑπερβολικά... Ὅταν, λοιπόν, μὲ ρώτησε ἂν ἤθελα νὰ ξανασυναντηθοῦμε τὸ ἀπόγευμα σ'ἕνα καφενείο, τοῦ ἔδωσα καταφατικὴ ἀπάντησι.

Μοῦ εἶπε, χαρούμενος, τ' ὄνομά του.

Ἔπρεπε νὰ τοῦ πῶ καὶ γὼ τὸ δικό μου... Ὡστόσο, τὴν τελευταία στιγμή, ἔκανα τὴ σκέψι νὰ τοῦ ἀποκρύψω τὴν πραγματική μου ταυτότητα! Δὲν ἤθελα νὰ μάθῃ ὅτι ἤμουν ἡ Πόλα Νέγκρι! Καὶ τοῦ εἶπα, ψέμματα, ὅτι ἤμουν μιὰ Ρωσσίδα ἐμιγκρέ, ὅτι πῆγα νὰ ξεσκάσω λίγο στὴ Λωζάννη καὶ ὅτι σκόπευα νὰ γυρίσω τὸ ταχύτερο στὸ Παρίσι, ὅπου ἐργαζόμουν σ' ἕνα κατάστημα.

Τὰ βλέμματα τοῦ Γερμανοῦ ἄρχισαν νὰ φανερώνουν ἐξαιρετικὴ συμπάθεια γιὰ τὸ ταπεινό μου ἄτομο.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες ὧρες, συναντηθήκαμε μὲ τὸν καθηγητὴ σ' ἕνα καφενεῖο στὴν ὄχθη τῆς λίμνης· Ὁ νέος αὐτὸς φάνηκε τόσο σεμνός, τόσο γοητευτικὸς μαζύ μου, ὥστε κατέκτησε τελειωτικὰ τὴν ἐμπιστοσύνη μου καὶ μ' ἔκανε νὰ μὴ μπορέσω νὰ τοῦ ἀρνηθῶ τὴν πρόσκλησί μου νὰ πᾶμε μαζύ, τὴν ἄλλη μέρα, ἐκδρομὴ στὰ περίχωρα...

Πρὶν περάσει πολὺς καιρός, οἱ μακρυνοὶ περίπατοι μὲ τὰ πόδια ἢ μὲ τὴ βάρκα μᾶς ἔγιναν πειὰ συνήθεια. Ὁ Ἄλεξ—ἔτσι λεγότανε ὁ καινούργιος φίλος μου—ἦταν ἕνας χαριτωμένος σύντροφος. Ἡ ἀδιάπτωτη εὐθυμία του μ' ἔκανε νὰ θυμᾶμαι κάποιον ἄλλον νέον, ποὺ τὸν εἶχα γνωρίσει πρὶν ἀπὸ κάμποσα χρόνια, στὰ ἴδια ἀκριβῶς μέρη...

Ὡστόσο, μιὰ μέρα, συνέβη ἐκεῖνο ποὺ φοβήθηκα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ εἶδα τὸν Ἄλεξ νὰ δείχνη μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ μένα.

Ὁ φίλος μου μὲ ζήτησε σὲ γάμο. Ἡ λύπη ποὺ ἔνοιωσα τότε ἦταν ἀπερίγραπτη.

Ἄρχισαν νὰ μὲ βασανίζουν τύψεις συνειδήσεως γιὰ τὴν ἐπιπολαιότητά μου. Μετανόησα πικρὰ ἐπειδὴ δὲν φάνηκα εἰλικρινὴς μὲ τὸν Ἄλεξ, ἐπειδὴ δὲν τοῦ εἶπα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅλη τὴν ἀλήθεια· Δὲν εἶχα, βλέπετε, καμμιὰ ἀπολύτως διάθεσι νὰ ξαναπαντρευτῶ... Καὶ αὐτὸ τὸ εἶπα στὸ φίλο μου κατὰ τρόπο κατηγορηματικό...

Ὁ Ἄλεξ μοῦ ἔοριξε μιὰ παρόξενη, βαθειὰ ματιὰ καὶ ἄλλαξε ἀμέσως θέμα ὁμιλίας, σὰν νὰ μὴ τὸν ἀπασχολοῦσε διόλου αὐτὸ τὸ ζήτημα·

Τὴ μέρα κείνη, ὅσες ὧρες μείναμε μαζύ, ὁ φίλος μου προστάθησε νὰ φανῆ ψύχραιμος καὶ ἀτάραχος. Ἐγώ, ὅμως, ποὺ μάντευα τί συνέβαινε στὴν ψυχή μου, ἔκανα τ' ἀδύνατα δυνατὰ γιὰ νὰ τονώσω τὸ ἠθικό του... Καὶ ὅταν, τέλος, μ' ἀποχαιρέτησε, μπρὸς στὴν πόρτα τοῦ ξενοδοχείου μου, ἦταν τόσο εὔθυμος καὶ χαμογελαστός, ὥστε πίστεψα καὶ ἡ ἴδια γιὰ μιὰ στιγμὴ ὅτι εἶχε παρηγορηθῆ γιὰ τὴν ἐρωτικὴ ἀποτυχία του...

* * *

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο ἔφαγα ἔξω μὲ μιὰ γνωστή μου παρέα. Ἦταν περασμένη ἡ ὥρα, ὅταν γύρισα στὸ ξενοδοχεῖο. Μόλις, ὅμως μπῆκα στὸν ἀσανσέρ, ἕνα τρομερὸ προαίσθημα ἄρχισε νὰ μοῦ πιέζῃ τὴν καρδιά!

Μοῦ φάνηκε, ξαφνικά, ὅτι ὁ Ἄλεξ κινδύνευε καὶ ὅτι ζητοῦσε ἀπεγνωσμένη βοήθεια, σὰν νὰ τὸν εἶχαν ἀγκαλιάσει κιόλας τὰ φτερὰ τοῦ θανάτου.

Ἔπρεπε νὰ τρέξω νὰ δῶ τί συμβαίνει...

Οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ δὲν πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ μου ἡ σκέψι ὅτι ἦταν δυνατὸ νὰ γελιέμαι, γιατὶ ποτὲ δὲν βγήκανε ψεύτικα τὰ προαισθήματά μου!

—Ξανακατέβα κάτω! διέταξα, μὲ λαχανιασμένη φωνή, στὸν μικρὸ τοῦ ἀνελκυστῆρος, ὁ ὁποῖος μὲ κύτταζε κατάπληκτος.

Ὅταν βγῆκα ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο, πῆδησα στὸ πρῶτο ταξὶ ποὺ βρέθηκε μπροστά μου καὶ εἶπα στὸν ὁδηγὸ νὰ μὲ μεταφέρῃ ἀμέσως στὴν πανσιόν, ὅπου ἔμενε καὶ ὁ Ἄλεξ.

Ὁ θυρωρὸς τῆς πανσιὸν μοῦ ἄνοιξε τὴν πόρτα ἀγουροξυπνημένος, τρίβοντας ἀκόμα τὰ μάτια του, μὲ τὸ νυχτερινό του σκοῦφο στὸ κεφάλι·

—Τί τρέχει; μὲ ρώτησε ταραγμένος.

Τὸν ἔσπρωξα πέρα, χωρὶς νὰ τοῦ ἀπαντήσω, καὶ ἀνέβηκα τὰ σκαλιὰ βιαστικά.

Ἡ πόρτα τοῦ δωματίου τοῦ Ἄλεξ δὲν ἦταν, εὐτυχῶς, κλειδωμένη ἀπὸ μέσα. Τὴν ἄνοιξα ἀπότομα καὶ εἶδα τὸν νεαρὸ καθηγητή, ὄρθιο μπρὸς στὸν καθρέφτη, νὰ κρατάῃ ἕνα περίστροφο στὸ χέρι του!...

Στὸ τραπέζι του ἦσαν δυὸ γράμματα: τὸ ἕνα γιὰ τὴ μητέρα του καὶ

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΙ' ΑΣΤΕΙΑ

Ο κ. Παπανασταστάσιου περὶ τοῦ κ. Ζαΐμη. Ὅπου πραγματοποιεῖται ἡ λαϊκὴ παροιμία τῆς «καλομοίρας». Ἕνα ἐπεισόδιο τοῦ κ. Γ. Βραχηνεῦ. Πῶς τὸν ἔπιασαν οἱ Ἰταλοὶ στὴν Κέρκυρα. Καὶ πῶς τοὺς ἔλευσε πατόκορφα. Ὁ κ. Παπαντωνίου στὸ Λονδῖνο. Τό...ἐλάττωμα τῶν Λονδρέζων. Ὁ κ. Σακελλαρίδης καὶ οἱ φάλτσοι ψάλτες τῆς Ἀγίας Εἰρήνης. Ἕνα χαρακτηριστικὸ ἀνέκδοτο γιὰ τὸν κ. Βενιζέλο. κτλ. κτλ.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἀγροτοεργατικοῦ κόμματος κ. Ἀλ. Παπαναστασίου, διατείνεται ὅτι ὁ τυχερότερος τῶν Ἑλλήνων εἶνε ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Ζαΐμης.

—Γι' αὐτόν, λέει, νομίζει κανένας πὼς ἔγινε ἡ λαϊκὴ παροιμία : «Κοιμήσου, καλομοῖρα μου, κι' ἡ τύχη σου δουλεύει !»

* * *

Ὅταν κατελήφθη ἡ Κέρκυρα ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, ὁ γνωστὸς δημοσιογράφος καὶ πολιτευτὴς Ἀθηνῶν κ. Γεώργ. Βραχηνός, διευθύνων τότε τὸν «Ἐλεύθερον Τύπον» τοῦ μακαρίτη Καβαφάκη, μετέβη μόνος του στὴν Κέρκυρα, γιὰ λόγους δημοσιογραφικούς.

Οἱ Ἰταλοὶ ὅμως, οἱ ὁποῖοι φοβόντουσαν καὶ τὸν ἴσκιο τους στὴν Κέρκυρα, μόλις τὸν εἶδαν, τὸν συνέλαβαν ὡς ἀξιωματικὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐπτελείου, τοῦ κατέσχον τὰ πράγματά του καὶ τὸν ὡδήγησαν ἐνώπιον τοῦ διοικητοῦ τῶν Ἰταλικῶν στρατευμάτων τῆς ἐπιδρομῆς, γιὰ ν' ἀνακριθῆ. Ἡ πρώτη ἐρώτησις τοῦ Ἰταλοῦ διοικητοῦ ἦταν :

—Ἀποστρατεύθηκε ἡ Ἑλλάς ;

—Ρωτῆστε, ἀπάντησε ὁ κ. Βραχηνός, τὸν στρατιωτικό σας ἀκόλουθο τῶν Ἀθηνῶν, ἂν θέλετε νὰ τὸ μάθετε αὐτό...

—Πῶς, ξαναρώτησε ὁ Ἰταλός. Ἀνώτερος Ἕλλην ἀξιωματικὸς σεῖς, καὶ δὲν ξέρετε τίποτα ;

—Ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ, τοῦ εἶπε τότε σταράτα ὁ κ. Βραχηνός. Καὶ ἀξιωματικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἤμουνα στοὺς πολέμους μας καὶ τραυματίσθηκα, καὶ μονομαχίες ἔκαμα... Σοῦ τὰ λέω ὅλα αὐτά, γιὰ νὰ σοῦ δείξω πὼς δὲν φοβοῦμαι... Ἂν ὅμως ἀποστρατεύτηκε ἡ Ἑλλὰς ἢ ὄχι, δὲν τὸ ξέρω. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ξέρω πάρα πολὺ καλά, καὶ δὲν φοβοῦμαι νὰ σᾶς τὸ πῶ, εἶνε τοῦτο : Ὅτι ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμαστε πράγματι διηρημένοι σὲ δυὸ κόμματα, σὲ βενιζελικοὺς καὶ ἀντιβενιζελικούς, καὶ τρωγόμαστε ἀναμεταξύ μας. Σ' ἕνα ὅμως εἴμαστε ἑνωμένοι ὅλοι, μέχρις ἑνός : Στὸ μῖσος κατὰ τῆς Ἰταλίας ! Τὰ νησιά μας μπορεῖτε, μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ ἰσχυροτέρου, νὰ μᾶς τὰ καταλάβετε ὅλα. Δὲν ἔχουμε στόλο γιὰ νὰ τὰ ὑτερασπιστοῦμε. Κάτι παλιοκάραβα ἔχουμε. Μὴν τολμήσετε ὅμως νὰ κάνετε ἀπόβασι σ' Ἑλληνικὴ στερεὰ γῆ, γιατί τότε θὰ δῆτε ὅλους τοὺς Ἕλληνας, ἀπὸ 16 ὥς 80 ἐτῶν, νὰ κατεβοῦνε καὶ νὰ σᾶς πετάξοινε στὴ θάλασσα, χειρότερα ἀπὸ ὅ,τι σᾶς πέταξαν στὴν Ἀθησσινία...

Οἱ θαραλέοι αὐτοὶ λόγοι τοῦ κ. Βραχηνοῦ ἔκαμαν τὸν Ἰταλὸ νὰ τὸν στείλη ὑπὸ συνοδείαν εἰς....Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας, ὅπου τρόμαξε νὰ....ξεμπλέξη ἀπ' τοὺς Ἰταλικοὺς ὄνυχας.

* * *

Ὅταν ὁ κ. Ζαχαρίας Παπαντωνίου ἦταν στὸ Λονδῖνο, ἐστενοχωρεῖτο λιγάκι, γιατί δὲν ἐγνώριζε τὰ Ἀγγλικά.

Μιὰ ἡμέρα, λοιπόν, εἶπε στὸν ἐν Λονδίνῳ διαμένοντα παλαιὸ δημοσιογράφο κ. Χρυσανθόπουλο, ὁ ὁποῖος τὸν ρώτησε πῶς τοῦ φαίνεται ἡ Ἀγγλία καὶ οἱ Ἄγγλοι :

—Καλοὶ εἶνε οἱ Ἄγγλοι. Ἕνα ἐλάττωμα ἔχουν μόνον, ὅτι μιλοῦνε....Ἀγγλικά !...

* * *

Ὁ γηραιὸς μουσικοσυνθέτης κ. Σακελλαρίδης ψάλλει, ὡς γνωστόν, κάθε Κυριακὴ καὶ κάθε γιορτή, στὴν Ἁγία Εἰρήνη, ὅπου κόσμος πολὺς πηγαίνει γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴ γλυκύτατη ψαλμωδία του.

Ὡς καλὸς μουσικός, ὁ κ. Σακελλαρίδης δὲν ἀνέχεται παραφωνίες καὶ κακοφωνίες ἀπὸ τοὺς ἄλλους ψάλτες.

Μιὰ φορὰ ἕνας ἀριστερὸς ψάλτης ἔκανε τόσα καὶ τέτοια φάλτσα, ὥστε, μόλις ὁ παπᾶς εἶτε λειτουργῶντας :

—Ἀλλὰ ρῦσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ...

Ὁ κ. Σακελλαρίδης τὸν διέκοψε, ψάλλοντας :

—Καὶ ἀπὸ τοῦ ψάλτου τοῦ ἀριστεροῦ, ἀμήν !...

* * *

Ὁ κ. Παπαδόπουλος, ὁ διευθυντὴς τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων», τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ παιδικοῦ περιοδικοῦ, ὄχι μόνον γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὴν Βαλκανικήν, ποὺ ἐκδίδεται καὶ διαπλάττει γενεὰς γενεῶν ἐπὶ 53 τώρα χρόνια, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν Εὐρώπη, ὅταν ἦταν νέος καὶ φοιτητὴς τῆς Φιλολογίας, παρέδιδε μουσικὴ στὸ Λύκειον Ἀντωνιάδου. Μεταξὺ τῶν μαθητῶν του ἦταν κι' ἕνα παιδὶ σεμνό, προσεκτικό, ἐπιμελὲς καὶ τακτικό, ποὺ λεγόταν Βενιζέλος. Τὸ παιδὶ αὐτὸ ὄχι μόνον παρακολουθοῦσε μὲ προσοχὴ τὴ μουσική, ἡ ὁποία δὲν ἦταν ἄλλωστε καὶ μάθημα ὑποχρεωτικό, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰ διαλείμματα, ἀντὶ νὰ παίζῃ μὲ τὰ ἄλλα παιδιὰ στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου, καθότανε σὲ μιὰ ἀροῦλα καὶ διάβαζε ἀρχαίους συγγραφεῖς. Τὸ πρᾶγμα ἔκανε τόση ἐντύπωσι στὸν κ. Παπαδόπουλο, ὥστε δὲν ξέχασε ἔκτοτε τὸν μαθητὴν αὐτόν, ἂν καὶ πέρασαν χρόνια καὶ χρόνια στὸ μεταξύ, τριάντα χρόνια καὶ παραπάνω.

Τὸ Λύκειο Ἀντωνιάδου εἶχε πειὰ διαλυθῆ καὶ λησμονηθῆ, ὁ κ. Παπαδόπουλος διέπλαττε μὲ τὴν «Διάπλασι» τὰ Ἑλληνόπουλά του, ὅταν στὶς ἐφημερίδες ἄρχισαν νὰ γράφωνται διάφορα γεγονότα τῆς Κρήτης, ἀπάνω ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπέπλεε ἕνα ὄνομα, τὸ ὄνομα «Βενιζέλος».

Ὅταν εἶδε τὸ ὄνομα αὐτὸ ὁ κ. Παπαδόπουλος, ἐσκέφθηκε ἀμέσως τὸν καλὸ καὶ φρόνιμο ἐκεῖνον μαθητὴν του. Εἶδε ὅμως συγχρόνως τότε μιὰ φωτογραφία τοῦ κ. Βενιζέλου στὶς ἐφημερίδες καὶ δὲν ἀνεγνώρισε σ' αὐτὴ τὸν παλαιὸ μαθητή του. Σκέφθηκε, λοιπόν, πὼς δὲν ἐπρόκειτο γιὰ τὸ ἴδιο πρόσωπο.

Ὡστόσο, πολλὲς φορὲς διαλογιζόταν :

—Τί νὰ ἔγινε ὁ καλὸς ἐκεῖνος μαθητής ;

Πέρασε πάλι λίγος καιρός, καὶ μιὰ μέρα ἦρθε στὴν Ἀθήνα, συστημένος στὸν κ. Παπαδόπουλο, ὁ κ. Ἰωάννης Ἠλιάκης, ἰδιαίτερος φίλος τοῦ κ. Βενιζέλου, πολιτευτὴς τότε Χανίων καὶ σήμερα δικηγόρος στὴν Ἀθήνα.

Ὁ κ. Παπαδόπουλος τὸν ρώτησε, φυσικά, γιὰ τὸν Βενιζέλο. Ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις δὲ τοῦ κ. Ἠλιάκη κατάλαβε ὅτι ὁ πολιτικὸς τῆς Κρήτης ἦταν ὁ παλαιός του μαθητής.

—Γιὰ φαντάσου, εἶπε τότε ὁ κ. Παπαδόπουλος στὸν κ. Ἠλιάκη, νὰ μὴ τὸν ἀναγνωρίσω, ὅταν εἶδα τὴ φωτογραφία του !...

—Μπορεῖς νὰ τὸν ἰδῆς, ἂν θέλεις, τοῦ εἶπε ὁ κ. Ἠλιάκης. Ἀπόψε ὁ κ. Βενιζέλος θὰ περάσῃ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, πηγαίνοντας στὴν Ἰταλία. Θὰ μείνῃ δυὸ ἡμέρες ἐδῶ πέρα, στὸ ξενοδοχεῖο ὁ «Ἑρμῆς». Ἔλα αὔριο στὶς 10 ἐκεῖ...

Τὸ ξενοδοχεῖο «Ἑρμῆς», ὅπου ἔμεινε ὁ κ. Βενιζέλος, ὅταν ἦρθε στὴν Ἀθήνα **στὰ 1899, ἦταν** στὴν ὁδὸ Πανεπιστημίου.

Ὁ κ. Παπαδόπουλος σηκώθηκε καὶ πῆγε.

Ὅταν μπῆκε στὸ σαλόνι, εἶδε τὸ στρατηγὸ Σαπουντζάκη καὶ κάποιον ἄλλον πολιτικὸ νὰ κάθωνται σ' ἕναν καναπέ. Ἀπέναντί τους, μὲ τὶς πλάτες γυρισμένες πρὸς τὴν εἴσοδο, καθόταν κάποιος ἄλλος κύριος, σὲ μιὰ καρέκλα, καὶ τοὺς μιλοῦσε.

Μόλις ἄκουσε τὸν κ. Παπαδόπουλο νὰ μπαίνῃ μέσα, ὁ κύριος αὐτὸς γύρισε καὶ μόλις τὸν εἶδε, σηκώθηκε καὶ τὸν χαρέτησε.

Ἦταν ὁ κ. Ἐλευθέριος Βενιζέλος.

—Τί κάνετε, κύριε Παπαδόπουλε ; τοῦ εἶπε.

Καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ μιλάη γιὰ τὴ «Διάπλασι», γιὰ τὸν Ἀνανία, τὸν Φαίδωνα καὶ τὰ λοιπὰ πρόσωπα τοῦ περιοδικοῦ, γιὰ τὴν ὕλη ποὺ ἐδημοσίευε καὶ τὰ περιεχόμενά της, μὲ τέτοιες λεπτομέρειες, ποὺ θὰ νόμιζε κανεὶς—λέγει ὁ κ. Παπαδόπουλος—πὼς μόλις ἐκείνη τὴ στιγμὴ εἶχε ἀποδιαβάσει καὶ ἀφήσει τοὺς τόμους τοῦ περιοδικοῦ.

—Ξέρετε ὅτι «ξεσπάθωσα» κι' ἐγὼ ὑπὲρ τῆς «Διαπλάσεως» ; ρώτησε τέλος ὁ κ. Βενιζέλος τὸν κ. Παπαδόπουλο.

Καὶ τοῦ ἀνέφερε δεκάδα συνδρομητῶν, οἱ ὁποῖοι, κατόπιν ἐνεργειῶν του, εἶχαν ἐγγραφῆ στὴ «Διάπλασι» συνδρομηταί. Ἔπειτα ἄρχισε νὰ τοῦ μιλάη γιὰ πρόσωπα καὶ πράγματα τοῦ Λυκείου Ἀντωνιάδη, σὰν νἄχε ἀποφοιτήσει μόλις χθὲς ἀπ' αὐτό, γεμάτος ζωὴ κι' ἀναμνήσεις....

τὸ ἄλλο γιὰ μένα!...

Ἂν ἀγοροῦσα ἕνα λεπτὸ τῆς ὥρας, ὁ Ἄλεξ δὲν θὰ ζοῦσε πειά!

Ἄρπαξα τὸ περίστροφο ἀπὸ τὸ χέρι του.

—Τί πῆγες νὰ κάνῃς, δυστυχισμένε!... φώναξα.

Ὁ καθηγητὴς ἄφησε τὸ κεφάλι του νὰ πέσῃ βαρειὰ στὸ στῆθος του καὶ μοῦ εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνησι:

—Καταλαβαίνω πὼς δὲν θὰ μποροῦσα νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα!

Τὸν πῆρα στὴν ἀγκαλιά μου σὰν μικρὸ παιδὶ καὶ ἄρχισα νὰ τὸν νανουρίζω, προσπαθῶντας νὰ τὸν πείσω, ὅτι αὐτὸ ποὺ θὰ ἔκανε ἦταν τρέλλα. Σὲ μιὰ στιγμή, ὁ Ἄλεξ σκέπασε τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ δυὸ χέρια του καὶ ξέσπασε σ' ἕνα γοερό, ἀσώπαστο κλάμα...

Εἶχε σωθῆ!...

Τὸν ἔβαλα νὰ ἐσπλώσῃ σ' ἕναν καναπὲ κ' ἔμεινα ὥς τὸ πρωὶ μαζύ του, παρηγορῶντας τον σὰν μητέρα, σὰν ἀδελφή, μὲ τρυφερά, στοργικὰ λόγια...

Κατὰ τὰ χαράματα, ὁ Ἄλεξ ἔπεσε σὲ βαθὺ ὕπνο, ἀφοῦ πιὸ μπροστὰ μοῦ ἔδωσε τὸ λόγο του πὼς δὲν θὰ ἐπανελάμβανε τὴν ἀπόπειρά του.

Ὁ Ἄλεξ ζῆ σήμερα στὴ Γερμανία.

Ἐξακολουθοῦμε νὰ ἔχουμε τακτικὴ ἀλληλογραφία καὶ εἴμαστε οἱ καλύτεροι φίλοι τοῦ κόσμου!...

ΠΟΛΑ ΝΕΓΚΡΙ